

РЕПУБЛИКА СРБИЈА  
НАРОДНА СКУПШТИНА

Посланичка група СРПСКИ ПОКРЕТ ДВЕРИ – ПАТРИОТСКИ БЛОК  
15. септембар 2022. године  
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА  
НАРОДНА СКУПШТИНА  
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 15.09.2022

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	011-1831/22		

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1. Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине подносимо Предлог Закона о изменама и допунама Закона о уџбеницима („Службени гласник РС“ бр. 27/2018) са предлогом да се узме у претрес.

Народни посланици:

Проф. др Тамара Миленковић Керковић

Мр Иван Костић

Бошко Обрадовић

Милован Јаковљевић

Радмила Васић

Борко Пушкић

## **ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О УЦБЕНИЦИМА**

### **Члан 1.**

Мења се наслов изнад члана 10. Закона о уцбеницима (“Службени гласник“ бр. 27/2018).  
Наслов изнад члана 10. гласи: „Финансирање бесплатних уцбеника средствима буџета Републике Србије.“

Мења се чл. 10 Закона о уцбеницима (“Службени гласник“ бр. 27/2018).  
Члан 10. гласи:

„Уцбеници за основно и средње образовање у Србији су бесплатни за све ђаке.

Влада опредељује средства из буџета и доноси одлуку о финансирању припреме, набавке и доделе уцбеника и приручника.

Средства и одлука из става 1. овог члана обезбеђују се, односно одлука доноси најкасније до 1. марта текуће године за наредну школску годину.

Одлуком из става 1. овог члана Влада утврђује финансирање уцбеника, приручника и наставног материјала за све ученике основних и средњих школа.

Уцбеници су власништво Републике Србије и након употребе и коришћења се враћају и предају следећој генерацији ђака.

Избор, набавка и додела уцбеника и приручника утврђених одлуком из става 1. овог члана врши се у складу са овим законом.“

## **ОБРАЗЛОЖЕЊЕ**

### **I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА**

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 15. Устава Републике Србије.

### **II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА**

Чланом 71. Устава Републике Србије, прописано је да свако има право на образовање, да је основно образовање обавезно и бесплатно, а да је средње образовање бесплатно. Ако је образовање бесплатно, логично би било и да уцбеници буду бесплатни и да је обавеза државе да обезбеди бесплатне уцбенике.

Подсећамо да је до сада било регулисано да само социјалне категорије становништва добијају бесплатне уцбенике. Будући да Устав прописује да породица ужива посебну заштиту (чл. 66), сматрамо да је један од начина да се то и оствари управо одредба овог закона, да ученици добијају бесплатно уцбенике. Разлог више за то је чињеница да материјални положај већине становника није задовољавајући, посебно оних који имају децу школског узраста, те сматрамо да би ова мера утицала на делимично поправљање стандарда.

Опште позната чињеница је да је дужи низ година ово питање присутно у јавности и да је велики број грађана веома заинтересован да се питање реши на предложени начин.

Усвајањем овог закона био би испуњен основни демократски стандард, а то је поштовање воље већине.

Битно је истаћи да су уџбеници, по овом предлогу, власништво државе и да ће након употребе и коришћења бити враћени школама и предати следећој генерацији ђака.

Из наведених разлога сматрамо да су измене Закона о уџбеницима неопходне.

### **III ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА**

Нема нових правних института који се уводе, осим нових правних решења у вези бесплатних уџбеника.

### **IV АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА**

Главни ефекат закона је помоћ породицама које имају школску децу.

### **V ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА**

За спровођење ове препоруке обезбедиће се средства из буџета Републике Србије.

### **VI ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ/БРИШУ**

~~Финансирање уџбеника средствима буџета Републике Србије~~

~~Члан 10~~

~~Влада, у складу са расположивим средствима буџета Републике Србије, у циљу омогућавања једнаке доступности образовања и васпитања доноси одлуку о финансирању припреме и/или набавке и доделе, односно суфинансирању припреме и/или набавке и доделе уџбеника и приручника, а нарочито за ученике и полазнике који су социјално и материјално угрожени, као и за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом.~~

~~Одлука из става 1. овог члана доноси се до 1. марта текуће године за наредну школску годину.~~

~~Одлуком из става 1. овог члана Влада утврђује:~~

~~1) ниво и врсту образовања, разред и предмет за који ће се финансирати, односно суфинансирати уџбеници и приручници;~~

~~2) услове и критеријуме на основу којих ученик, односно полазник остварује право на финансирање, односно суфинансирање.~~

~~Избор и набавка уџбеника и приручника утврђених одлуком из става 1. овог члана, врши се у складу са овим законом и законом који уређује област јавних набавки.~~

**„Финансирање бесплатних уџбеника средствима буџета Републике Србије**

**Члан 10.**

**Уџбеници за основно и средње образовање у Србији су бесплатни за све ђаке.**

**Влада опредељује средства из буџета и доноси одлуку о финансирању припреме, набавке и доделе уџбеника и приручника.**

Средства и одлука из става 1. овог члана обезбеђују се, односно одлука доноси најкасније до 1.марта текуће године за наредну школску годину.

Одлуком из става 1. овог члана Влада утврђује финансирање уџбеника, приручника и наставног материјала за све ученике основних и средњих школа.

Уџбеници су власништво Републике Србије и након употребе и коришћења се враћају и предају следећој генерацији ђака.

Избор, набавка и додела уџбеника и приручника утврђених одлуком из става 1. овог члана врши се у складу са овим законом.“

## ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

### 1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Народни посланици: проф. др Тамара Миленковић Керковић, мр Иван Костић, Бошко Обрадовић, Милован Јаковљевић, Радмила Васић, Борко Пушкић

### 2. Назив прописа

Предлог Закона о изменама и допунама Закона о уџбеницима  
Proposal for the Law on Amendments to the Law on Textbooks

3. **Усклађеност прописа** с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС“, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно с одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС“, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

- а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну саржину прописа,
- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума,
- в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,
- г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,
- д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

### 4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

- а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
- б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

- в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

///

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?  
Не

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?  
Не

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености  
Не

Потпис руководиоца органа органа државне управе, односно другог овлашћеног предлагача прописа, датум и печат.

Београд, 15. 09. 2022.

Народни посланици:

Проф. др Тамара Миленковић Керковић

Мр Иван Костић

Бошко Обрадовић

Милован Јаковљевић

Радмила Васић

Борко Пушкић